

(IZ)BR@NO

v Knjižnici Domžale

KNJIGE ZA ODRASLE:

• Jesper Juul: DRUŽINSKE VREDNOTE, Didakta, 2009

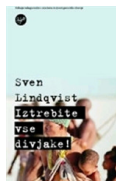
Pred nami je tretja knjiga danskega družinskega terapevta, ki je prevedena v slovenščino. Po Kompetentnem otroku in knjigi To sem jaz! Kdo si pa ti?, je na naše police prišla knjiga o družinskih vrednotah in o samih odnosih med družinskimi člani. Živimo v času, ko se je svet vrednot krepko spremenil; stare vrednote patriarhalne družine nam niso več sprejemljive, v sami družbi pa ni soglasja kaj je prav in kaj narobe; tako smo starši prepuščeni zgolj svojemu občutku o tem, kar se nam zdi, da je prav in kaj ne. In v takšnih časih, ko se praktično ne moreš upreti na družbeno sprejete vrednote, ker jih ni, kaj lahko zgubiš orientacijo in ne veš, kam in kako naprej. Avtor v knjigi poudarja, da bi kljub temu, da našo družbo obvladujejo tržni zakoni, kateri vplivajo tudi na razkroj vrednot, družine vseeno morale temeljiti na vrednotah, ki omogočajo razvoj osebno in družbeno odgovornih posameznikov. In da bomo lažje dosegli ta cilj, h kateremu nas najbrž večina stremi, nam bo v pomoč tudi pričujoča knjiga, v kateri je preko primerov prikazano, kako se lahko pravilneje odzovemo na vsakdanje težavice in težave v družini.

• Doris Lessing: SPOMINI PREŽIVELE; Celjska Mohorjeva družba, 2008

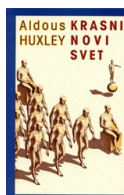
Spomini preživele, je roman postavljen v bližnjo prihodnost (izdan l.1974!), v čas po nedoločeni veliki svetovni katastrofi. Apokaliptično, anarhično okolje velenosti služi kot ozadje zgodbe, ki nam jo v prvi osebi podaja ženska srednjih let, ki vseskozi ostane neimenovana. Le-ta ima v oskrbi odraščajočo dekle Emily, in njenega domačega ljubljence Huga, bitje, ki ni ne pes ne mačka. Nevaren svet boja vseh proti vsem, je kot izčiščen oder na katerem trojica preizkuša temeljne vrednote ljubezni, sočutja in solidarnosti. Ob branju se nam porajajo vprašanja o značaju in ranljivosti človeške družbe, o pogojih ki jo omogočajo, o naravi socialnih vezi in norm... Roman ponuja različne nivoje branj in interpretacij. Prepriča predvsem avtoričin uvid v krhko naravo civilizacije na eni in močno stremenje po ohranitvi človečnosti na drugi strani. Velja omeniti, da je to tudi edino delo Doris Lessing, po katerem je bil posnet film, (Memoirs of a Survivor iz l.1981, glavna vloga Julie Christie, označen kot psihološko filozofski triler).

• Sven Lindqvist: IZTREBITE VSE DIVJAKE!, Sanje, 2009

Knjiga obravnava kolonialno zgodovino in pokaže, kako so v vseh vojnah med tako imenovanimi civiliziranimi in divjaki, Evropejci zmagovali, saj jih je gnal silen pohlep, poleg tega so bili tehnološko daleč pred Afriko. Po ocenah naj bi bila Evropa kriva za smrt vsaj 50 milijonov staroselcev. Evropski izobraženci so seveda vedeli in še danes vedo kaj se dogaja, vendar očitno dejstva ne zmotijo zadostnega števila ljudi. Dandanes ni nič drugače, le da se tokrat evropski pohod nadaljuje pod pretvezo vojne proti terorizmu.

• Aldous Huxley: KRASNI NOVI SVET, Mladinska knjiga, 2003

Navdušena sem bila ob prvem branju romana, ki je zadnje čase obvezno čtivo vseh srednješolcev. Čeprav je izšel že leta 1932, je zanimiv še danes. V izdaji, ki sem jo imela v rokah, je zanimiv tudi avtorjev predgovor k izdaji iz leta 1964, v katerem razmišlja o tem, kaj bi lahko oziroma kaj bi moral spremeniti, vendar je prepričan, da romani, ko so enkrat napisani in izdani, morajo ostati tako, kot so. Krasni novi svet je roman o prihodnosti, anti-utopija, svarilo pred prihodnostjo. Družba, v kateri živijo kloniranci, ločeni po stopnjah inteligence, je tehnološko visoko razvita, človekova osebna svoboda pa temu sorazmerno majhna ali bolje rečeno nikakršna. Dokler ljudje živijo v skladu z normami, je vse v redu, so družbeno sprejemljivi in osebno srečni, ko je njihovo razmišljanje drugačno, postanejo odveč. Pravzaprav postanejo moteči do te mere, da jih je treba odstraniti, saj rušijo občutljivo ravnovesje in bi lahko sprožili pravi val nezadovoljstva, ki bi delovanje družbe lahko resno ogrozil. Prava klasika znanstvene fantastike, prava kritika družbenega razvoja.

• ZNAMENITI GOVORI (pripravil Ivo Antič), Mladinska knjiga, 2009

Kakšna je moč govorjene besede ob različnih priložnostih, je odslej mogoče brati tudi v prvem slovenskem izboru sto devetintrideset znamenitih govorov, najbolj znanih svetovnih politikov, filozofov, vojakov, literatov, od tega je devet govornic, trideset govorov pa je slovenskih. Objavljeni so večinoma skrajšani ali v odlomkih in to na poljuben način, saj so namenjeni najširšemu krogu bralcev. Med njimi so vsi trije tipi govorov, ki jih je poznala antika (sodni, svetovalni in slavlilni), in taki ki so se pojavljali pozneje (pridiga, filozofski ekskurzi in nagovori pred bitko). Veliko govorov je preroških (npr. M. L. King), ne manjka pa tudi rušilnih (Goebbels, Milošević). Slavni Cicero je dejal, da so zaradi govorov skopnela cesarstva, francoski socialni psiholog Gustave Le Bon pa je dvajset stoletij pozneje zapisal, da bi iz kosti ljudi, ki so padli kot žrtve besede, lahko postavili večjo piramido od Keopsove.

• Gašper Kralj: IZGINULI IN VRNJENI, Ljubljana, Založba /*cf, 2008

Monografija je strokovno delo s področja humanistike in antropologije, ki se ukvarja z »izginjanjem« ljudi v Latinski Ameriki. To zagotovo ni še eno poljudno delo o tematiki uporov, državnih udarov in nasilja na tej celini. Že takoj opredeli Latinsko Ameriko kot veliko širšo območje, kot si ga navadno predstavljamo, sega povsod, kjer je španščina (pa tudi portugalsčina v primeru Brazilije) prvi jezik – torej tudi na jugozahodu ZDA. Vendar pa Latinska Amerika ni enotna kategorija, niti ne eksotika, predvsem je kontinent, zaznamovan z nasiljem. Prvotno je bilo nasilje nad domorodci (ti so še vedno odrinjeni in zatirani), danes pa je nasilje v obliki militantnih družbenih gibanj razpredeno po večini Južne Amerike. Do danes so se razvile tudi mnoge aktivistične organizacije, ki si prizadevajo razširiti javno razpravo o nasilju in odgovornosti države za poboje in izginotja ljudi. Predvsem so v kategorijo »desaparecidos« padli člani odpora proti oblasti, kar pa ne pomeni, da niso bili postranske žrtve tudi mnogi drugi. Resnica o pobojih, mučenjih in deportacijah v taborišča

KNJIGE ZA OTROKE IN MLADINO:

• Drew Hayden Taylor: PONOČNJAK, Založba Miš, 2009

Šestnajstletna Tiffany je pripadnica indijanskega plemena Odžibva. Z očetom in babico živi v rezervatu Otter Lake. Tiffany ima veliko problemov, mama je zapustila družino in si ustvarila novo, z očetom se ne razumeta najbolje, zaljubi pa se tudi v belopoltega fanta in zdi se, da je njuna zveza že vnaprej obsojena na propad. Zgodba postane skrivnostna s prihodom podnajemnika v njihovo hišo. Tujec Pierre L'Errant je prišel z Evrope in ima čudne navade. Spi v kleti, ponoči se potika po gozdovih, podnevi pa se skriva pred svetlobo. Zgodba se preplete z indijanskimi legendami, ki pripovedujejo o demonih in zlu, ki naj bi pustošili po gozdovih njihovega rezervata. Odlična, napeta zgodba.

• Roald Dahl : GROMOZANSKI KROKODIL, Sanje, 2007

Sredi blatne afriške reke je ležal gromozanski krokodil. Prečkal je pragozd in odšel v mesto, da bi poiskal majhne otroke in jih pojedel. Za ta skrivni načrt je imel pripravljene prebrisane zvijače – spremenil se je v kokosovo palmo, v gugalnico na otroškem igrišču, v vrtljak, v leseno klop s štirimi nogami... Ko je krokodil že mislil, da je z zvijačo dobil otroke, so se pojavile živali iz džungle – nilski konj, opica, ptica in slon, ter jih rešile. Kaj pa se je zgodilo z gromozanskim krokodilom? Slon Rilko ga je vihtel po zraku toliko časa, da je priletel naravnost v vroče sonce, ki ga je scvrlo. Pisatelj je v zgodbo vpletel veliko humorja. Knjiga je namenjena bralcem prve triade osnovne šole.

• David L. Rice: ALI TUDI ŽIVALI ČUTIJO?, Avrora, 2009

V poučni knjigi o živalih so zbrane številne resnične zgodbe o ganljivih dejanjih in reakcijah živali, ki vsem nam ponovno zastavljajo vprašanje: ali živali čutijo? O tej temi je bilo narejenih že veliko raziskav in analiz, vsak pa si na koncu seveda ustvari svoje mnenje. Nekateri (sploh v znanstvenih krogih) vztrajno zanikajo možnost, da bi živali imele čustva in njihovo vedenje pripisujejo nagonским odzivom. Vendar pa vse več dokazov, med katere lahko na nek način uvrstimo tudi to knjigo, kaže na to, kar mnogi že dolgo verjamemo in čutimo, da živali vendarle imajo čustva, da čustvujejo zelo podobno kot ljudje – jokajo, trpijo, se veselijo, se na svoj način tudi smejiyo, so ljubosumne, jezne, žalostne, predvsem pa se do konca borijo za svoje življenje in življenje živali, ki jih obdajajo in so jim blizu ter doživljajo neskončne muke in trpljenje ob našem nasilnem in krutem ravnanju do njih.

• Annette Aubrey : NIČ MANJ TVOJA, Pomurska založba, 2009

Mali Jon je bil zelo žalosten. Mama in oče sta mu po zajtrku povedala, da oče odhaja, da ne bodo več živeli skupaj. Jon je bil prestrašen in zmeden. Porajalo se mu je ogromno vprašanj. Starša sta mu razložila, da ni on kriv za ločitev. Še vedno so družina in še vedno ga imata rada. Zgodba pokaže, kako se pogovoriti z otroki ob ločitvi staršev.

MEDIOTEKA:

• PARIZ, LJUBIM TE (Paris, je t'aime) – DVD, Karantanija cinemas, 2006

Osemnajst zgodb in veliko število priznanih režiserjev, ki dobijo po pet minut v filmu, da prikažejo svoj pogled na ljubezen. Zgodbe se dogajajo v mitičnem mestu ljubezni – Parizu. Zgodbe se dogajajo v različnih predelih mesta. Vsaka prikaže ljubezen in pomen ljubezni na svoj način, z različnimi situacijami, z različnimi slogi, z različnimi življenjskimi stili, življenjem... Ena zgodba govori o mladi mamici samohranilki, ki dela kot varuška v na drugem koncu mesta, v bogati četrti in tako mora biti več časa s tujim otrokom kot s svojim. Ena govori o starejšem paru, ki se po mnogih letih zakona ločuje. Dobita se v lokalu, on se hoče ločiti, ker bi se rad poročil z mlajšo ljubico... tako se začne obojestransko obtoževanje. V petih minutah izvemo o njunem življenju. Kaj sta imela v skupnem življenju in kako sta prišla do take situacije. Zanimiva je še zgodba v kateri američanka, ki se je učila francoski jezik prišla za šest dni v Pariz. Cel čas pripoveduje življensko zgodbo v »polomljeni« francosščini, govori o Parizu, kjer srečaš svojo ljubezen. V enem trenutku ugotovi, ko sedi v nekem parku medtem, ko opazuje ljudi, ki se sprehajajo, uživajo v lepem dnevu, v družbi, da je ona sama kot osebnost polna ljubezni in Pariz ji je to pokazal. Veliko src, ena ljubezenska zgodba, en romantičen film z odlično igralsko zasedbo.

• ODBEETKI (I heart Huckabees) – DVD, Karantanija cinemas, 2006

Končno en dober slovenski prevod naslova filma – naslov Odbetki namreč pove veliko več kot angleški naslov, saj film z angleškim naslovom I heart Huckabees definitivno sodi med najbolj sveže in odbite filme. Vendar pa še zdaleč ne gre za kakšno neumno komedijo - prav nasprotno. Gre za zelo inteligentno komedijo, ki v sebi skriva in združuje globoka filozofska in družbeno kritična vprašanja, izhodišča za razmišljanje ter tudi nekatere možne odgovore, potencialne nauke, lekcije in spoznanja. Odbetki so film o smiselnosti življenja, raziskovanju (ne)naključij, o povezanosti vsega, kar obstaja, o ljubezni, prijateljstvu, kapitalizmu, ekologiji in še čem. Odlična igralska zasedba pa je le še dodatna začimba, ki film približa čisti desetki.